

מועד ניסן תשפ"ב

בס"ד

בחינה בהלכות תפילה וברכות

ד' ניסן תשפ"ב

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. **מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק!** ותוגש תלוונה לוועדת משמעת.
3. **יש להתחיל כל תשובה בראש עמודו.**
4. שאלה המחולקת למספר עיגולים, אף תשובה תהיה מחלוקת כך. אין להשב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומת לבכם: **דף הטיוטה לא ייבדק!**
6. **חלק א'** - עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתו הראשונים, ופסקת ההלכה.
חוoba לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדק רק 7 התשובות הראשונות שכותב הנבחן **לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט** אם הנבחן סימן עיגול סביר 7 התשובות שմבקש לבדוק.
חלק ב' - יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתו הראשונים ופסקת ההלכה.
חוoba לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדק רק 3 תשומות הראשונות שכותב הנבחן **לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט** אם הנבחן סימן עיגול סביר 3 התשובות שմבקש לבדוק.

בצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתו הראשונים, ופסקת ההלכה.

1. תפילה וברכת הנחני בהרהור וכו'

המתפלל או המברך ברכות הנחני בהרהור הלב, בדיון עם שמיעה, או בדיון ללא שמיעה, האם יצא ידייח לכתילה ודיעבד?

2. צורת התפילה

א. מדוע תפילה צריכה להיות בעמידה? והאם זה לעיכובא?

ב. האם מותר לאדם לשאת ילוקוט על גבו בשעת התפילה?

ג. וכייד ינаг אדם שנפלת טליתו או ספק קודש בעודו עומד בתפילה שמונה עשרה?

3. החייבים והפטוריהם מן התפילה

א. האם נשים וקטנים חיבים בתפילה?

ב. האם מי שתורתו אומנתו חייב בתפילה ובתפילה הציבור?

ג. היה צריך לנקיין? לכתילה ובדיudit, **פרט!**

ד. שיכור או שתוי? **פרט!**

עמ' 1 מתוך 3

4. נשיאת כפים ונפילת אפים

- א. כהן שעה פעם אחת ביום ונזדמן למקום אחר, האם מחייב לברך שוב אם אמרו לו עליה? וכיitz
ינาง כהן שנמצא באמצע תפילה שמונה עשרה והוא כהן היחיד בביה"כ ואמרו לו עליה?
- ב. אלו כהנים פטורים מנשיאות כפים? **פרט!** (לפחות 7 מקרים).
- ג. האם אומרים תחנון כשמתפלל שם 1. אבל 2. בעל ברית לאחר הברית 3. כשהמצא שם תינוק
לאחר הברית? האם חתן גירוש שנשא גרוש פטור מתחנון?

5. דין עיקר וטפל

- א. האם ומה מברכים כשאכל את הטפל לפני העיקר? כשאכל את הטפל במקום אחר? כשלא
היה דעתו בשעת הברכה על העיקר לאכול את הטפל?
- ב. בשמות שחוקים דק דק שאין ניכר תוארנו וצורתן כלל וערבען עם הרבה סוכר – מה יברך על
תערובת זו?
- ג. תערובת של חמאת מיני דגן במאפה או תבשיל. מה החלק המינימלי של הדגנים במיניהם
האחרים שיחייב ברכה ראשונה /אחרונה כברכת הדגן?

6. טעויות בברכה

האם יצא בדייעבד בשיטה בברכות דלהן:

- א. בירך ולא הזכיר את אחד ממשמות הקודש, ה' אלקינו, או שלא הזכיר מלכות, או לא
"העולם"?
- ב. בירך פירות שבתת המינים בורא נפשות במקום מעין שלישי?
- ג. בירך על היין בורא פרי הארץ במקום ברכת הגוף?
- ד. בירך על התבשיל של ה' מיני דגן ברכת המזון, במקום מעין שלישי?

7. ברכות

- א. בירך על פרי ונפל מידו או נמאס, האם יברך על פרי אחר שנמצא לפניו? **פרט השיטות!**
- ב. כיצד ינагמי שווייה מים מצינור זורם בגינה?
- ג. הטועם את התבשיל לידע אם חסר לומלח או תבלין צריך לברך? **פרט!** ומה הדין כשטוועם
כאשר אין ביכולתו לתקן המאכל?
- ד. המעשה טוב בטעמיים האם יברך עליו?

8. ברכת הגומל/שהחינו

- א. איזה חולה חייב לברך ברכת הגומל כשהתרפא? ממתי צריך לברך? בפנים מי מברכים? ועד כמה
ניתן להתעכב מלברך?
- ב. בנה בית חדש, או נשרף וחוזר ובנאו, סתרו ובנאו כבתחילה או הוסיף בה מרפסת, האם יברך
שהחינו? קהל שבנה בית הכנסת, האם ומה יברכו בתום הבניה?

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס ל蹶ה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתו הראשוניים ופסקת ההלכה
.9

לקראת "בין הזמנים" יוויל קוונטרס לחיזוק עניין תפילה הציבור. עוזר למחבר לכתוב סיכומים הלכתיים מנומקים בנושא הבאים :

- א. מה עדיף לסוך גאולה לתפילה (בערבית ובשורת) או תפילה הציבור?
- ב. כמה צריך לטרוח בהליכה להתפלל במנין?
- ג. מה עדיף תפילה הציבור או תפילה בביהכ"ן בלבד?
- ד. מה עדיף נט"י לתפילה או תפילה הציבור?
- ה. מה עדיף תפילה בבית המדרש בלבד מניין או בביהכ"ן בלבד?
- ו. האם חובה תפילה הציבור היא אף במקום הפסד או מניעת רוח כספי?

. 10

לקראת פורים, שאלו הגאים את הרב, האם מותר להניח את מגילת אסתר ואת קופות הצדקה השונות על הבימה והמפה שעליה מנהחים את הס"ת? והאם מותר לשמרם בסוף היום בכיספת ארון הקודש? **תן להם את חוות דעתך המנומקת.**

. 11

בקהילתך עומדים לבנות ביהכ"ן חדש. והמנונים הפנו אליך את האדריכלים להתייעצות. **פרט את ההנחיות בתכנון ע"פ ההלכה ונמקן!** התיחס בעיקר לנושאים הבאים : גובה הבניין, פתח הכניסה, חלונות, מקום ארון הקודש, מקום הבימה וגובהה, פרוזדור בית הכנסת.

. 12

חווה דעתך : בעיר שבו היהודים ונוצרים שחיו זה לצד זה, במרוצת הזמן הגיעו אדמוניirs חשוב לעיר והורה לחסידיו להתיישב במקום תלמידיו. עשו כמצותו וקבעו בתים רבים והתיישבו שם, בעקבות כך האוכלוסייה הנוצרית החליטה לעקור מקומה ממש, ובתי התפילה שלהם נשארו שוממים, ובאו עסקני הקהילה למורה ההוראה ובפיהם מספר שאלות :

א. האם מותר להשתמש בבית התפילה שלהם [לאחר שירכשוו כחוק] ולעשות מהם בית הכנסת עבור בני הקהילה?

ב. והאם מותר לרכוש את הנברשות והפסלים עבור בית הכנסת קיימים?

ג. ומה הדין כאשר האחראי על בית התפילה החליט לתרום את המנויות והריהוט לבתי הכנסת באזורי? והאם הדין ישתנה כשמדבר ביהודי מומר?

* * *

בצלחה!!!

עמ' 3 מתוך 3